

Förtydliganden av lönestöden för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga – byte av benämningar på lönebidrag, utvecklingsanställning och trygghetsanställning (Ds 2016:14)

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har av Arbetsmarknadsdepartementet inbjudits att komma med eventuella synpunkter eller kommentarer på det förslag som presenteras i promemorian, Ds 2016:14 avseende en bedömning av de arbetsmarknadspolitiska stöden lönebidrag, utvecklingsanställning och trygghetsanställning samt förslag om följdändringar i de lagar där dessa stödformer nämns.

Promemorians överväganden och förslag

Promemorian har tagits fram av Arbetsmarknadsdepartementet i syfte att förtydliga regelverket med lönestöden i förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga med fokus på alla individers möjlighet till utveckling av sin arbetsförmåga.

Stödformerna lönebidrag, utvecklingsanställning och trygghetsanställning har tillkommit vid olika tillfällen utan att relationerna stöden emellan har preciserats i regelverket. Det är idag inte tydligt hur stödformerna skiljer sig åt. De har också samma konstruktion för beräkning av lönesubvention. Avsikten är att varje stödform ska särskiljas genom sin funktion och inriktning.

Det anges att de nuvarande benämningarna inte heller ger ledning om likheter stöden emellan. I och med det menar Arbetsmarknadsdepartementet att det finns behov av en ökad enhetlighet i benämningen av de tre stödformerna lönebidrag, utvecklingsanställning och trygghetsanställning. Förslagen är också ett led i att ta tillvara delar av de förslag som lades av FunkA-utredningen 2012.

De nuvarande benämningarna utvecklingsanställning och trygghetsanställning indikerar att de är särskilda anställningsformer. Arbetsmarknadsdepartementet bedömer att det finns behov av att tydliggöra att lönestöden är skilda från anställningsförhållandet genom att ta bort ordledet ”-anställning”.

De nya benämningarna är tänkta att underlätta för de som använder stöden att se att de alla är lönebidrag, men har olika innehåll och syfte.

Följande ändringar föreslås av departementet:

Utvecklingsanställning ändras till *Lönebidrag för utveckling*. Insatsen är främst inriktad mot att den anställde ska utveckla sin arbetsförmåga gentemot en anställning, en bredare arbetsmarknad eller vidare studier.

Lönebidrag ändras till *Lönebidrag för anställning*. Insatsen är främst inriktad mot att den anställde ska utveckla sin arbetsförmåga i förhållande till arbetsuppgifterna i den aktuella anställningen.

Trygghetsanställning ändras till *Lönebidrag för trygghet*. Insatsen är främst inriktad mot att ge personer med behov mer långvarigt stöd för anställning.

Lönebidrag för utveckling

I promemorian beskrivs att individen ska kunna erbjudas mer omfattande insatser för att pröva och utveckla sin arbetsförmåga. I dagsläget kan bidrag lämnas under 12 månader, om det inte finns särskilda skäl för längre stöd. I översynen övervägs ett förlängt lönebidrag för utveckling för att stödja personer med mer omfattande behov.

Lönebidrag för anställning

Vad gäller lönebidrag för anställning menar Arbetsmarknadsdepartementet att stödet bör förtydligas, och lämnas då personer är i behov av att utveckla sin arbetsförmåga i förhållande till aktuella arbetsuppgifter i anställningen. För att arbetsgivaren ska erbjuda arbetstagaren utbildningsinsatser övervägs ett utbildningsbidrag för att stödja individens förmåga att utveckla och förbättra sin arbetsförmåga i förhållande till det arbete som denne utför.

Lönebidrag för trygghet

Det bör förtydligas att inriktningen är personer med behov av mer långvarigt stöd för anställning. Lönestödet bör normalt ha tillgodosetts av andra stödformer och bör därför inte vara den första stödform som ges.

Arbetsmarknadsdepartementet vill åstadkomma bättre förutsättningar att ta tillvara arbetsförmåga och kompetens hos personer med funktionsnedsättning genom att fånga upp personers behov av stöd på ett bättre sätt och ge fler tillgång till utvecklingsinsatser.

SKL:s sammanfattande synpunkter

SKL ställer sig i huvudsak bakom de förslag som beskrivs i promemorian, Ds 2016:14 med förändrade benämningar av stöd för lönebidrag, utvecklingsanställning och trygghetsanställning samt förslag om följdändringar i de lagar där dessa stödformer nämns.

SKL delar promemorians bedömning att det föreligger ett behov av förtydligande av lönestöden för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

SKL ser det även som angeläget att fullfölja det pågående arbetet med att se över övriga stödformer och framförallt begränsa antalet.

SKL delar promemorians bedömning att *Lönebidrag för utveckling* är den form av lönebidrag som i normalfallet bör prövas först. Det är naturligt att individens behov av utvecklingsinsatser tydliggörs initialt. Det är bra att utvecklingsinsatser även kan omfatta extern utbildning. Vi ser det som angeläget att Arbetsmarknadsdepartementet återkommer med hur man ser på utbildningsinslag och dess omfattning.

SKL anser att Arbetsmarknadsdepartementets övervägande om ett utbildningsbidrag är bra. Detta skulle kunna ge goda förutsättningar för individen att anpassa sitt kunnande till verksamhetens behov.

Om tänkta förändringar i *Lönebidrag för utveckling* medför bidrag som ska kunna utges för längre tid än idag och med stöd för att arbetsförmågan utvecklas i förhållande till en bredare arbetsmarknad ställer detta kvar på en utvecklad dialog mellan såväl arbetstagaren, arbetsgivaren, arbetsförmedlingen som facklig representant.

SKL menar att benämningen *Lönebidrag för anställning* är missledande i relation till de övriga stöden. Inom ramen för de tre stöden med föreslagen förändrad benämning sticker denna stödform ut med benämningen ”anställning”. Alla tre lönestöden utges inom ramen för en anställning. Det skulle kunna uppfattas som att övriga stöd för funktionshindrade inte utgör anställningar. En benämning som talar om att lönestödet i detta sammanhang avser utveckling i arbete är att föredra. *Lönebidrag för arbetsinriktning*, *Lönebidrag för inriktning mot arbete*, *Lönebidrag för riktad arbetsanpassning* eller annan benämning skulle förstås som att det handlar om själva anpassningen till det aktuella arbete som utförs.

SKL anser att det är viktigt att ”taket” för lönebidraget höjs då det legat på samma nivå under lång tid. Bidragsnivån ligger under förekommande lönenivåer vilket gör att förutsättningarna för anställningar med lönebidrag minskar.

SKL vill utöver ovan framföra att det vore till stor fördel om även den enskilda individ som redan är anställd, och som eventuellt drabbas av funktionshinder som föranleder ett stort behov av stöd för fortsatt arbete, skulle kunna omfattas av lönebidrag. Detta efter individuell prövning och beslut av Arbetsförmedlingen.

Sveriges Kommuner och Landsting

Håkan Sörman

Agneta Jöhnk